II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

SPRENDIMAI

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2021/334

2021 m. vasario 23 d.

dėl nutarimo dėl informacijos apie vaisių ir daržovių paviršiaus apdorojimą pesticidais projekto, apie kurį pranešė Rumunija

(pranešta dokumentu Nr. C(2021) 1096)

(Tekstas autentiškas tik rumunų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1924/2006 ir (EB) Nr. 1925/2006 bei kuriuo panaikinami Komisijos direktyva 87/250/EEB, Tarybos direktyva 90/496/EEB, Komisijos direktyva 1999/10/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB, Komisijos direktyvos 2002/67/EB ir 2008/5/EB bei Komisijos reglamentas (EB) Nr. 608/2004 ([1]), ypač į jo 45 straipsnio 4 dalį,

kadangi:

(1) 2020 m. kovo 5 d. Rumunijos valdžios institucijos pagal Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 45 straipsnio 1 dalį pranešė Komisijai apie nutarimo dėl papildomo privalomo ženklinimo pagal 39 straipsnio 1 dalį, kad ekonominės veiklos vykdytojai informuotų vartotojus apie vaisių ir daržovių paviršiaus apdorojimą pesticidais, projektą (toliau – nutarimo projektas);

(2) Reglamentu (ES) Nr. 1169/2011 nustatomi informaciją apie maistą, visų pirma maisto produktų ženklinimą, reglamentuojantys bendrieji principai, reikalavimai ir atsakomybė. Šiuo atžvilgiu Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 9 straipsnio 1 dalyje ir 10 straipsnyje išvardyti visi duomenys, kurie turi būti pateikti ant maisto produktų pagal 10–35 straipsnius ir juose nustatytas išimtis;

(3) Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 39 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad be 9 straipsnio 1 dalyje ir 10 straipsnyje nurodytų privalomų duomenų valstybės narės 45 straipsnyje nustatyta tvarka gali patvirtinti priemones, kuriomis reikalaujama pateikti papildomus privalomus duomenis apie specifines maisto produktų rūšis ar kategorijas, pagrįsdamos šį reikalavimą bent viena iš šių priežasčių: visuomenės sveikatos apsauga, vartotojų apsauga, sukčiavimo prevencija, pramoninės ir komercinės nuosavybės teisių apsauga, kilmės nuorodomis, registruotaisiais kilmės vietos pavadinimais ir nesąžiningos konkurencijos prevencija;

([1]) OL L 304, 2011 11 22, p. 18.

(4) nustatant nacionalines priemones, kuriomis reikalaujama informuoti vartotojus apie vaisių ir daržovių paviršiaus apdorojimą pesticidais nuėmus derlių, nutarimo projektu nustatomi papildomi privalomi duomenys apie specifines maisto produktų kategorijas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 39 straipsnio 1 dalyje. Todėl būtina išnagrinėti jo derėjimą su pirmiau minėtais to reglamento reikalavimais ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo nuostatomis;

(5) nutarimo projekto 1 straipsnyje nustatytos sąlygos, kurių turi laikytis ekonominės veiklos vykdytojai, siekdami užtikrinti, kad vartotojai būtų teisingai, išsamiai ir tiksliai informuojami apie vaisių ir daržovių paviršiaus apdorojimą pesticidais;

(6) nutarimo projekto 2 straipsnyje nustatyta, kad ekonominės veiklos vykdytojai privalo aiškiai matomomis ženklinimo priemonėmis informuoti vartotojus apie tai, kad rinkai pateikiami vaisiai ir daržovės buvo apdoroti pesticidais, ir pateikti aiškią informaciją apie tai, kaip teisingai tvarkyti ir (arba) naudoti produktus, prireikus nurodydami, kad reikėtų vengti vartoti atitinkamų produktų odelę;

(7) nutarimo projekto 3 straipsnyje nustatyta, kad ekonominės veiklos vykdytojai šią informaciją turi nurodyti prie vaisių ir daržovių, ant lentynų tose patalpose, kuriose jais prekiaujama, pateikdami nutarimo projekto priede pateiktą tekstą. Nutarimo projekto priede reikalaujama pateikti šią informaciją: įspėjimą „šių produktų paviršius apdorotas pesticidu“, ekonominės veiklos vykdytojo nurodomą pesticido pavadinimą, įspėjimą „vengti vartoti šių produktų odelę“ ir ekonominės veiklos vykdytojo nurodomas tvarkymo ir (arba) naudojimo sąlygas;

(8) Rumunijos valdžios institucijos, gavusios Komisijos 2020 m. vasario 6 d. rašte pateiktą prašymą pateikti paaiškinimus, 2020 m. kovo 5 d. rašte paaiškino, kad nutarimo projekte kalbama apie pesticidus, esančius ant parduodamų vaisių ir daržovių paviršiaus, veiklos vykdytojams juos apdorojus po derliaus nuėmimo, siekiant išsaugoti šviežumą;

(9) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1107/2009 ([2]) nustatytos augalų apsaugos produktus ir juose esančias veikliąsias medžiagas reglamentuojančios taisyklės. Pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 28 straipsnį augalų apsaugos produktai, įskaitant skirtus paviršiui apdoroti nuėmus derlių, turi būti autorizuoti, kad juos būtų galima pateikti rinkai ir naudoti valstybėse narėse. Todėl atliekamas išsamus jų saugos vertinimas, siekiant užtikrinti, be kita ko, žmonių sveikatos apsaugą, įskaitant vartotojų saugą. Augalų apsaugos produktų naudojimas turi atitikti Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 55 straipsnyje nustatytus reikalavimus;

(10) siekiant užtikrinti augalų apsaugos produktais apdorotų maisto produktų saugą, pesticidų liekanų koncentracija tokiuose produktuose, įskaitant vaisius ir daržoves, neturi viršyti 2005 m. vasario 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 396/2005 ([3]) nustatytos didžiausios leidžiamosios liekanų koncentracijos. Kitas Reglamento (EB) Nr. 396/2005 principas yra tai, kad didžiausia leidžiamoji koncentracija neturi būti didesnė nei būtina vadovaujantis geroja ūkininkavimo praktika, kitaip tariant, ne didesnė nei būtina kovojant su tam tikrais kenksmingaisiais organizmais, ir kad ji turi būti saugi vartotojams;

(11) vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002 ([4]) 14 straipsnio 1 dalimi, maisto produktai nepateikiami rinkai, jei jie yra nesaugūs;

(12) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/625 ([5]) valstybės narės privalo imtis vykdymo užtikrinimo veiksmų, kai viršijama didžiausia leidžiamoji liekanų koncentracija;

([2]) 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinantis Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL L 309, 2009 11 24, p. 1).

([3]) 2005 m. vasario 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 396/2005 dėl didžiausių pesticidų likučių kiekių augalinės ir gyvūninės kilmės maiste ir pašaruose ar ant jų ir iš dalies keičiantis Tarybos direktyvą 91/414/EEB (OL L 70, 2005 3 16, p. 1).

([4]) 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002 2 1, p. 1).

([5]) 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 999/2001, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1069/2009, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 ir (ES) 2016/2031, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2005 ir (EB) Nr. 1099/2009 bei Tarybos direktyvos 98/58/EB, 1999/74/EB, 2007/43/EB, 2008/119/EB ir 2008/120/EB, ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, Tarybos direktyvos 89/608/EEB, 89/662/EEB, 90/425/EEB, 91/496/EEB, 96/23/EB, 96/93/EB ir 97/78/EB bei Tarybos sprendimas 92/438/EEB (Oficialios kontrolės reglamentas) (OL L 95, 2017 4 7, p. 1).

(13) Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 543/2011 ([6]) nustatytos specialios ženklinimo nuostatos dėl konservuojančių ar kitų cheminių medžiagų naudojimo citrusiniams vaisiams;

(14) Reglamento (EB) Nr. 178/2002 reikalavimus atitinkančios maisto prekės, apdorotos Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 reikalavimus atitinkančiais augalų apsaugos produktais, kurių liekanų koncentracija neviršija pagal Reglamentą (EB) Nr. 396/2005 nustatytos didžiausios leidžiamosios koncentracijos, turi būti laikomos saugiomis vartotojų sveikatai. Valstybės narės privalo užtikrinti, kad jų rinkai teikiami vaisiai ir daržovės atitiktų Sąjungos reikalavimus dėl didžiausios leidžiamosios pesticidų liekanų koncentracijos maiste ir pašaruose. Šiuo atžvilgiu Rumunijos valdžios institucijos nepaaiškino, kodėl šiuo metu taikomos tinkamos kontrolės ir vykdymo užtikrinimo priemonės nėra laikomos pakankamomis atitinkamų vaisių ir daržovių saugai užtikrinti;

(15) remiantis suderintais Sąjungos reikalavimais dėl augalų apsaugos produktų autorizacijos bei naudojimo ir dėl didžiausios leidžiamosios jų liekanų koncentracijos vaisiuose ir daržovėse, kurie apima išsamų mokslinį augalų apsaugos produktų saugos vertinimą, ir atsižvelgiant į vykdymo užtikrinimo ir priežiūros taisykles, kurių turi laikytis valstybių narių kompetentingos institucijos, nėra pagrindo visuomenės sveikatos apsaugos sumetimais nustatyti papildomus privalomus nacionalinius reikalavimus, susijusius su informacija apie maistą ar ženklinimu dėl pesticidų liekanų;

(16) atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, nutarimo projektas nėra pagrįstas visuomenės sveikatos apsaugos sumetimais, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 39 straipsnio 1 dalies a punkte;

(17) kalbant apie pagrindimą vartotojų apsauga, pažymėtina, kad nutarimo projekte numatytos priemonės neatitinka proporcingumo principo, nes jomis viršijama tai, kas būtina vartotojų apsaugos tikslui pasiekti;

(18) be to, nutarimo projekte nustatytas ženklinimo reikalavimas „prireikus nurodyti, kad turėtų būti vengiama vartoti atitinkamų produktų odelę“, sukuria klaidingą įspūdį vartotojams apie vaisių ir daržovių saugą, nes verčia galvoti, kad produktai saugūs tik laikantis tam tikrų naudojimo sąlygų, t. y. kai produktas yra nuluptas. Taip neteisingai suponuojama mintis, kad pakaktų informuoti vartotojus, o ne pašalinti iš rinkos maisto produktus, kurie neatitinka maisto saugos reikalavimų. Siūlomas ženklinimo reikalavimas klaidintų vartotojus ir nepagrįstai pakenktų visiems rinkai tiekiamiems vaisiams ir daržovėms, paženklintiems pagal nutarimo projektą. Todėl toks ženklinimo reikalavimas neatitiktų Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 7 straipsnio. Be kita ko, šio reikalavimo formuluotė yra netiksli ir nėra aiškiai nurodyta, pagal kokius kriterijus jis taikomas;

(19) be to, tai, kad Įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 543/2011, siekiant vartotojų apsaugos tikslo, nustatytos tik konkrečios ženklinimo nuostatos dėl konservuojančių ar kitų cheminių medžiagų naudojimo citrusiniams vaisiams, leidžia prieiti prie išvados, kad tokių ženklinimo reikalavimų nustatymas visų rūšių vaisiams ir daržovėms nėra būtinas tam tikslui pasiekti;

(20) atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, nutarimo projektas nėra pagrįstas vartotojų apsaugos sumetimais, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 39 straipsnio 1 dalies b punkte;

(21) iš pirmiau pateikto vertinimo matyti, kad Rumunijos valdžios institucijos nepagrindė nutarimo projekte nurodytų papildomų duomenų reikalingumo remdamosi bent viena iš Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 39 straipsnio 1 dalyje nurodytų priežasčių;

(22) atsižvelgdama į šias pastabas, 2020 m. birželio 4 d. Komisija pagal Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 45 straipsnio 3 dalį pateikė neigiamą nuomonę dėl nutarimo projekto. 2020 m. birželio 5 d. Komisija Rumunijos valdžios institucijoms pranešė apie neigiamą nuomonę;

(23) todėl Rumunijos valdžios institucijų turėtų būti prašoma nepriimti nutarimo, apie kurį pranešta;

(24) šiame sprendime nustatytos priemonės atitinka Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinio komiteto nuomonę,

([6]) 2011 m. birželio 7 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 543/2011, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 taikymo vaisių bei daržovių ir perdirbtų vaisių bei daržovių sektoriuose taisyklės (OL L 157, 2011 6 15, p. 1).

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Rumunija nepriima nutarimo projekto, apie kurį pranešta 2020 m. kovo 5 d., dėl reikalavimo ekonominės veiklos vykdytojams informuoti vartotojus apie vaisių ir daržovių paviršiaus apdorojimą pesticidais.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Rumunijai.

Priimta Briuselyje 2021 m. vasario 23 d.

Komisijos vardu
Stella KYRIAKIDES
Komisijos narė